Bajai Szentistváni Általános Iskola
Baja

Egyéni tanrendes tanuló tanmenete

3. osztály
Környezetismeret
2024/2025. tanév

Heti 1 óra

Készítette: Konkoly Rita
Baja, 2024. szeptember

Célok:

- Legyen képes őket szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggések meglátására.
- A megismerési módszerek (megfigyelés, leírás, összehasonlítás, csoportosítás, mérés és kísérlet) elsajátításán és alkalmazásán keresztül fejlődjön azon alapvető képességek (megfigyelő, leíró, azonosító, megkülönböztető képesség, mérési technika, kísérletezéshez szükséges képességek), melyek a természettudományos megismeréshez szükségesek, valamint alakuljon ki az ezekhez nélkülözhetetlen alapvető szokása is.
- Alakuljon ki a környezet iránti érdeklődés, felelősségvállalás.
- Fejlődjön a megfigyelőképessége, leíróképessége, ok-okozati összefüggések látása.

Feladatok:

- Az élettelen anyagok jellemző érzékelhető tulajdonságai. Megfigyelés, összehasonlítás, csoportosítás. Az élettelen anyagokon érzékelhető tulajdonságok felismerése. A megfigyelések, összehasonlítások és csoportosítások tapasztalatainak megfogalmazása, szóban, rajzban, írásban rögzítése
- A látás, hallás, szaglás, ízlelés, tapintás érzékszervei. A különböző érzékszervvel érzékelhető tulajdonságok. Az érzékszervekhez kapcsolódó érzékeléstípusok
- A tűz és az égés szerepe az ember életében. Az égés feltételei, éghető és nem éghető anyagok csoportosítása. A helyes és helytelen tűzoltás. Égéssel kapcsolatos vészhelyzetek kezelése.
- A víz halmazállapot-változásai (olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás. Mennyiségek viszonyítása. Mérés alkalmi és szabványegységekkel A víz körforgása a természetben
- Légnemű anyagok, gáz összenyomhatósága
- A növény részeinek felismerése, megnevezése: gyökérzet, szár, levél, virág, termés. A megfigyelt növényi részek szerepe a növény életében A mesterséges és természetes környezet állatai
- Az emlősállatok testrészeinek felismerése, azok szerepe az állatok mozgásában, táplálkozásában, életmódjában. A madarak testrészeinek felismerése, azok szerepe az állatok mozgásában, táplálkozásában, életmódjában. A halak testrészeinek felismerése,

azok szerepe az állatok mozgásában, táplálkozásában, életmódjában. A kétéltű állatok és hüllők testrészeinek felismerése, azok szerepe az állatok mozgásában, táplálkozásában, életmódjában. A rovarok testrészeinek felismerése, azok szerepe az állatok mozgásában, táplálkozásában, életmódjában.

- Föld forgásának hatása a napszakok váltakozására. Föld Nap körüli keringésének hatása az évszakok váltakozására.
- Ismétlődő jelenségek az ember életében. A napszakok, a naptár (a hét napjai, hetek, hónapok). Időtartamuk, egymáshoz való viszonyuk. Napirend készítése. Az emberi életszakaszok, jellemzőik.
- Napi és éves ritmus az állatvilágban. Az állatok szaporodása (pete, tojás, elevenszülő), fejlődési szakaszai
- Napi és éves ritmus a növényvilágban. A növények fejlődése: életszakaszok, csírázás, fejlődés, növekedés, öregedés. A csírázás és a növekedés külső feltételei
- A felszínformák: hegy, hegység, domb, dombság, völgy, medence, síkság. Jelölésük a domborzati térképen. A felszíni vizek fajtái (ér, patak, csermely, folyó, tó), jellemzőik, ábrázolásuk a domborzati térképen. A külső erők (szél, víz) felszínformáló munkája
- A fő- és mellékvilágtájak megnevezése. Iránytű használata. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben. Az alaprajz. Tájékozódás az alaprajz segítségével. A fő- és mellékvilágtájak elhelyezése a térképen. A térkép. Tájékozódás a térképvázlat segítségével.

Óra	Tananyag	Megjegyzés
1.	A tárgyak tulajdonságai: Az élettelen anyagokon érzékelhető tulajdonságok felismerése. A megfigyelések, összehasonlítások és csoportosítások tapasztalatainak megfogalmazása, szóban, rajzban, írásban rögzítése	Zsákbamacska (tárgyak tapintás útján, szaglással) Ellentétes tulajdonságok társasjáték
2.	A tárgyak érzékelése: A látás, hallás, szaglás, ízlelés, tapintás érzékszervei. A különböző érzékszervvel érzékelhető tulajdonságok. Az érzékszervekhez kapcsolódó érzékeléstípusok.	Zsákbamacska (a tárgyak felülete –érdes, sima) Barchoba
3.	A mozgás. Hely- és helyzetváltoztató mozgás. Rugalmas és rugalmatlan ütközések.	Gyorsaság szerinti sorba állítás Film: 2,34 perc **Hogyan működik? Szélturbina animáció**
4.	Égés: A tűz és az égés szerepe az ember életében. Az égés feltételei, éghető és nem éghető anyagok csoportosítása.	Film:2,28 perc **Tűzzel és árammal biztonságosan!**
5.	A helyes és helytelen tűzoltás. Égéssel kapcsolatos vészhelyzetek kezelése. tűzvész, 105-ös, 112-es hívószám	Film 1,53 perc **Tűzvédelmi oktató videó 1.** **Égési sérülések** 2,36 perc
6.	Összefoglalás	
7.	A víz. Halmazállapot-változások sós víz, édesvíz, halmazállapot, folyékony halmazállapot, szilárd halmazállapot, légnemű halmazállapot, halmazállapot-változás, olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység	Film. 1,46 perc **Az élet kútja** Sós-édes víz **térkép**
8.	Folyékony anyagok: sűrű, híg, tárolóedény, űrtartalom, összenyomhatatlan, Mennyiségek viszonyítása. Mérés alkalmi és szabványegységekkel	Film: **A víz körforgása** 8,28 perc
9.	Szilárd anyagok: külső erő, alakváltozás, hosszúság. Mennyiségek viszonyítása,	Film: **Szilárd anyagok** 6,17 perc

	becslése és mérése választott alkalmi és szabványegységekkel.	
10.	Légnemű anyagok: körforgás, időjárás elemei (napsugárzás, hőmérséklet, csapadék, szél)	Film: **Az időjárás elemei** 13 perc
11.	Összefoglalás	
12.	Az élőlények tulajdonságai: élőlény, növény, állat, ember, életjelenség, életfeltétel	Barchoba
13.	Növények. örökzöld, lombhullató, cserje, gyökérzet, szár, levél, virág, termés, fás szár, lágy szár	Film: **Örökzöld és lombhullató** 4,56 perc angolul
14.	Állatok: háziasítás, háziállat, vadon élő állat, mesterséges környezet, természetes környezet	Film: **A farkas háziasítása** 7,10 perc **Házban ház körül** 8,17 perc
15.	Emlősállatok: emlősállat, gerinces, szőrzet, elevenszülő, növényevő, ragadozó, mindenevő	Film: **A föld állatai** 12,5 perc
16.	Madarak: csőr, toll, szárny, meszes héjú tojás, fészeklakó fióka, fészekhagyó fióka, vándormadár	Film: **Madarak** 7,12
17.	Halak: pikkely, úszóhólyag, kopoltyú, pete, ikra	Film: **Halak** 5,19 perc
18.	Kétéltűek. kétéltű állat, lárva, átalakulás, hüllő, lágy héjú tojás	Film: **Kétéltűek, hüllők** 5,14 perc
19.	Rovarok: rovar, bogár, báb, ízelt láb, tor, potroh	Film: **Rovarok** 7,10 perc
20.	Összefoglalás	
21.	A Föld mozgásai: Föld forgása, tengely, idő, nap, napszak	Film: **A Föld** 2,13 perc
22.	Föld keringése, évszak	
23.	Ismétlődő jelenségek: Ismétlődő jelenségek az ember életében. A napszakok, a naptár (a hét napjai, hetek, hónapok). Időtartamuk, egymáshoz való viszonyuk. Napirend készítése	
24.	Az emberi élet szakaszai: életkor, életszakasz	Film: **Az emberi élet szakaszai** 5,22 perc
25.	Az állatok életszakaszai: Napi és éves ritmus az állatvilágban.	Film: Az állatok életszakaszai 4,45 perc

	Az állatok szaporodása (pete, tojás, elevenszülő), fejlődési szakaszai.	
26.	A növények életszakaszai: Napi és éves ritmus a növényvilágban. A növények fejlődése: életszakaszok, csírázás, fejlődés, növekedés, öregedés. A csírázás és a növekedés külső feltételei.	Film: **A növények élet szakaszai** 5,14 perc
27.	Összefoglalás	
28.	A földfelszín vizei, formái: A felszínformák: hegy, hegység, domb, dombság, völgy, medence, síkság. Jelölésük a domborzati térképen. A felszíni vizek fajtái (ér, patak, csermely, folyó, tó), jellemzőik, ábrázolásuk a domborzati térképen. A külső erők (szél, víz) felszínformáló munkája.	Film: **Mit lát kapitány-felszíni formák** 3,11 perc **A földfelszín változásai** 2,14 perc
29.	Tájékozódás, világtájak: A fő- és mellékvilágtájak megnevezése. Iránytű használata. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben.	Iránytű használata
30.	Alaprajz: alaprajz, felülnézet, méretarány	
31.	Térképek: térképvázlat, térkép, domborzati térkép, közigazgatási térkép, autóstérkép, turistatérkép térképjel, magassági szám	Film: Térképek 5,24 perc Térképfeladatok
32.	Összefoglalás	
33.	Összefoglalás	
34.	Gazdálkodj okosan!	
35.	Játékos feladatok	
36.	Játékos feladatok	
37.	Játékos feladatok	